

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN DRUŽBE/PODJETJA

1.1 Identifikator izdelka:

Trgovsko ime: Linx 6100 - rdeče črnilo za tisk na živila
Originalno ime: Linx Red food grade ink 6100 (FDA-Type)
Šifra izdelka: 6100
Registracijska številka: Ni podatkov

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe:

Uporaba: Črnilo za Linx® brizgalne tiskalnike
Odsvetovana uporaba: Ni podatkov

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista:

<u>Distributer:</u> Koding d.o.o. Ul. frankolovskih žrtev 1b, 3000 Celje Tel: +386 (03) 425 25 10 Fax: +386 (03) 425 25 15 e-mail: info@koding.si URL: http://www.koding.si/	<u>Proizvajalec:</u> Linx Printing Technologies Burrel Road, ST IVES, Cambridgeshire PE27 3LA, UK Tel: +44 (0)1480 302100 Fax: +44 (0)1480 302116 e-mail: MSDS@Linx.co.uk URL: www.linxglobal.com
--	---

1.4 Telefonska številka za nujne primere:

- Od 8.00 do 16.00 ure so dodatne informacije dosegljive na telefonski številki +386 (03) 425 25 10,
- UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER LJUBLJANA, Center za zastrupitve, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, Tel.: (01) 522 25 89,
- najbližji zdravstveni dom,
- ali poklicati telefonsko številko 112.

2. UGOTOVITEV NEVARNOSTI

2.1 Razvrstitev snovi/zmesi:

2.1.1 Razvrstitev po Direktivi (ES) št. 67/548/EGS ali 1999/45/ES

Lahko vnetljivo

R-stavki:

11 Lahko vnetljivo.

3. SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

Kemijsko ime	EC št.	CAS št.	Indeks št.	R stavki	Simbol	Ut. %
etanol	200-578-6	64-17-5	64-17-5	11	F	60-100
etil acetat	205-500-4	141-78-6	607-022-00-5	11-36-66-67	F, Xi	1-5

Dodatne informacije: pomen R-stavkov je naveden v 16. točki varnostnega lista.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

<u>Splošni napotki:</u>	Poiskati zdravniško pomoč, če se nelagodje nadaljuje. Ponesrečencem ne nudimo ničesar za piti, če so nezavestni.
<u>Pri vdihovanju:</u>	Izpostavljeno osebo takoj odpeljemo na svež zrak. Če se dihanje zaustavi, zagotovimo umetno dihanje. Prizadeti osebi naj bo toplo in naj počiva. Zagotoviti takojšnje zdravniško pomoč.
<u>Pri stiku s kožo:</u>	Sleči kontaminirano obleko. Kožo takoj umiti z milom in vodo. Poiskati zdravniško pomoč, če se draženje nadaljuje tudi po umivanju.
<u>Pri stiku z očmi:</u>	Pred spiranjem oči je potrebno odstraniti kontaktne leče. Nadaljevati spiranje najmanj 15 minut in poiskati zdravniško pomoč.
<u>Pri zaužitju:</u>	NE IZZIVATI BRUHANJA. Temeljito sprati usta in ponuditi večjo količino mleka ali vode osebam, ki niso nezavestne. Oseba naj počiva, naj ji bo toplo, zagotovimo ji svež zrak. Zagotoviti takojšnje zdravniško pomoč.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Ni podatkov

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Ni podatkov

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

5.1 Sredstva za gašenje

<u>Ustrezna sredstva:</u>	Ogenj je mogoče pogasiti z uporabo: proti alkoholu odporne pene, ogljikovega dioksida (CO ₂), razpršenega vodnega curka, megle ali pršca, prahu.
<u>Neustrezna sredstva:</u>	Ni podatkov

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo ZELO LAHKO VNETLJIVO! Pare lahko tvorijo eksplozivne mešanice z zrakom pri sobni temperaturi. Pare so težje od zraka in se lahko razširjajo pri tleh do vira vžiga. Lahko prepotujejo znatne razdalje do vira vžiga in zagorijo.

5.3 Nasvet za gasilce Izogibati se neposrednega vodnega curka iz cevi; bi prišlo do razpršitve in razširitve ognja. Voda po gašenju ne sme priti v kanalizacijo in vodne vire. Vodo zaježiti. Posode blizu požara je potrebno odstraniti ali ohladiti z vodo.

Dodatni podatki: Ni podatkov

6. UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Za neizučeno osebje: Nositi zaščitno obleko, kot je opisano v 8. Poglavju tega varnostnega lista. Ne vdihavati par. Zagotoviti ustrezno ventilacijo. V primeru neustrezne ventilacije uporabiti zaščito dihal.

Za reševalce: Ni podatkov

6.2 Okoljevarstveni ukrepi Ne izpuščati v odtok, vodne poti ali na tla. V primeru onesnaženja vode ali tal obvestiti pristojne organe: Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (112).

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje Pogasiti vse vire vžiga. Izogibati se iskram, plamenom, toploti in kajenju. Prezračite. Zagotoviti ventilacijo in omejite razlitje. Preprečite iztok v kanalizacijo. Osebje, ki čisti, mora uporabljati zaščito dihal in/ali zaščito ob stiku. Absorbirajte razlitje z ustreznim absorbentom.

6.4 Sklícjevanje na druge oddelke Ni podatkov

Dodatni podatki: Ni podatkov

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE	
7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje	Varovati pred toploto, iskrami in odprtim plemenom. Preprečiti je potrebno statične elektrike in isker. Izogibati se razlitju, stika s kožo in očmi. Dobro prezračite, izogibajte se vdihovanja par. Uporabljati ustrezen respirator, če je koncentracija par v zraku nad sprejemljivo vrednostjo. Nevarnost koncentriranja par na tleh in nižje ležečih področjih. Onesnažene cunje in krpe je potrebno prenesti v ognjevarne posode za odstranitev.
7.2 Napotki za zaščito proti požaru in eksploziji	Ni podatkov
7.3 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo	Vnetljivo/gorljivo – hraniti stran od oksidantov, toplote in plamenov. Shranjevati v tesno zaprti originalni embalaži, v suhem, hladnem in dobro prezračenem prostoru. Lahko razjeda nekatere vrste plastike, gume in premaze. Razred skladiščenja: shranjevanje vnetljivih tekočin.
7.4 Posebne končne uporabe	Ni podatkov
Dodatni podatki:	Ni podatkov

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA				
8.1 Parametri nadzora				
<u>Kemijsko ime</u>	<u>Mejne vrednosti</u>			<u>Opombe</u>
	TWA - 8 ur	STEL - 15 min		
etanol	1000 ppm	1920 mg/m ³		WEL
etil acetat	200 ppm	400 ppm		
WEL = Workplace Exposure Limit (mejne vrednosti izpostavljenosti na delovnem mestu) STEL = Short Term Exposure Limit (kratkoročna meja izpostavljenosti)				
8.2 Nadzor izpostavljenosti				
<u>Tehnično-tehnološki nadzor:</u>	Uporabite tehnično kontrolo, da zmanjšate onesnaženje zraka na dopustno vrednost izpostavljenosti.			
<u>Osebna zaščitna oprema:</u>	 	NE KADITI V DELOVNEM PODROČJU! Umiti se po koncu vsake delovne izmene in pred jedjo, kajenjem in uporabo stranišča. Med uporabo ne jesti, piti ali kaditi.		
• Splošno	Nositi očala, ki so varna pred brizgi, da preprečijo možen stik z očmi.			
• Zaščita za oči/obraz	Nositi ustrezna oblačila, da preprečimo možen stik s kožo.			
• Zaščita kože	Zaščitne rokavice je potrebno uporabiti, če obstaja nevarnost neposrednega stika ali brizga. Za izpostavljenosti od 1 do 4 ur uporabiti rokavice iz butilne gume. Zavedajte se, da tekočina lahko penetrira v rokavice. Priporočena je pogosta menjava. Najbolj ustrezne rokavice je potrebno izbrati po posvetu z dobaviteljem rokavic, ki vam lahko posreduje prebojne čase materiala za rokavice. Zaščitne kreme, ki jih uporabimo pred delom, lahko olajšajo čiščenje kože po izpostavljenosti, vendar ne preprečijo absorpcije skozi kožo.			
• Zaščita rok	Ni posebnih priporočil, vendar je potrebno zaščito dihal uporabiti, če splošne vrednosti presežejo mejne vrednosti izpostavljenosti na delovnem mestu. Uporabite dihalno opremo s plinskim filtrom tipa AX.			
• Zaščita dihal	Ni podatkov			
• Toplotna nevarnost				
<i>...nadaljevanje na naslednji strani...</i>				

VARNOSTNI LIST

Stran:4/7

Datum izdaje: 09.05.2009

Nadzor izpostavljenosti
okolja:

...nadaljevanje iz prejšnje strani...

Dodatni podatki: Ni podatkov

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih	Vrednost/Enota/Metoda
Videz	Obarvana tekočina
Barva	Rdeča
Vonj	Značilen po topilih
Opis hlapnosti	Hlapno
Topnost	Topno v vodi
Vrelišče	79°C @ 760 mm Hg
Tališče	c.-114°C
Relativna gostota	0.85 - 0.95 @ 20°C
Gostota par (zrak=1)	c. 1.96
Parni tlak	c.43 mmHg @ 20°C
Hitrost odhlapevanja (BuAc=1)	> BuAc
Viskoznost	c. 2 - 5 mPas @ 20°C
Plamenišče	c. 12°C (Closed cup).
Temperatura samovžiga	c. 365°C
Spodnje meje vnetljivosti	c. 3.4 (%v/v)
Zgornja meja vnetljivosti	c. 19 (%v/v)

Dodatni podatki: Ni podatkov

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Reaktivnost	Ni podatkov
10.2 Kemijska stabilnost	Ni posebnih skrbi glede stabilnosti.
10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij	Ni podatkov
10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti	Izogibati se toploti. Izogibati se stika z oksidanti ali reducenti. Izogibati se stika s kislinami in bazami.
10.5 Nezdružljivi materiali	Ni podatkov
10.6 Nevarni produkti razgradnje	Pri gorenju nastanejo: zadušljivi plini/pare/hlapi ogljikovega dioksida (CO ₂), ogljikovega monoksida (CO), dušikovi plini (NO _x).
10.7 Nevarna polimerizacija	Ne bo polimeriziral.
Dodatni podatki:	Ni podatkov

Trgovsko ime: Linx 6100 - rdeče črnilo za tisk na živila

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI			
11.1 Podatki toksikoloških učinkih	o Ni podatkov		
<u>Vdihavanje:</u>	Visoke koncentracije par lahko dražijo dihalni sistem in povzročijo glavobol, utrujenost, slabost v želodcu in bruhanje, zaspanost, vrtoglavico, dezorientacijo, omotico.		
<u>Zaužitje:</u>	Tekočina draži sluznice in lahko povzroči bolečine v trebuhu ob zaužitju. Slabost, bruhanje, driska.		
<u>Stik s kožo:</u>	Izdelek povzroča razmastitev kože. Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči izsušitev in pikanje kože.		
<u>Stik z očmi:</u>	Draži oči. Pare ali meglica lahko povzroči začasno (reverzibilno) poškodbo oči.		
Akutna strupenost: LD/LC50 vrednosti pomembne za razvrščanje			
CAS/lme snovi	Vrsta izpostavljenosti	Tip	Vrednost/žival
/	/	/	/
Preobčutljivost:	Ni podatkov		
Dodatni podatki:	Ni podatkov		

12. EKOLOŠKI PODATKI		
12.1 Strupenost	Ni podatkov	
CAS/lme snovi	Vrsta izpostavljenosti	Vrednost/žival
/	/	/
12.2 Obstočnost in razgradljivost:	Ni podatkov	
12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih:	Ni podatkov	
12.4 Mobilnost v tleh:	Ni podatkov	
12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB:	Ni podatkov	
12.6 Drugi škodljivi učinki:	Ni podatkov	
Dodatni podatki:	Izdelek ni nevaren za okolje. Razvrstitev nevarnosti za vode: WGK 1	

13. ODSTRANJEVANJE	
13.1 Metode ravnanja z odpadki	
<u>Postopek odstranjevanja izdelka:</u>	Pri rokovanju z odpadki je potrebno upoštevati varnostne ukrepe za rokovanje z izdelkom. Odpadek in ostanke odstraniti v skladu z veljavnimi predpisi. Absorbirati z vermikulitom ali suhim peskom, odstraniti kot odpadke.
<u>Šifra odpadka:</u>	08 03 12 - Odpadne tiskarske barve, ki vsebujejo nevarne snovi
<u>Postopek odstranjevanja embalaže:</u>	Ni podatkov
<u>Šifra odpadka:</u>	Ni podatkov
Dodatni podatki:	Ni podatkov

14. PODATKI O PREVOZU

PROPER SHIPPING NAME PRINTING INK RELATED MATERIAL
 UN NO. ROAD 1210
 ADR CLASS NO. 3 - F1
 ADR CLASS Class 3: Flammable liquids.
 ADR LABEL NO. 3
 HAZCHEM CODE 3YE
 RID CLASS NO. 3
 UN NO. SEA 1210
 IMDG CLASS 3
 IMDG PACK GR. II
 EMS F-E, S-D
 MARINE POLLUTANT No.
 UN NO. AIR 1210
 AIR CLASS 3
 AIR PACK GR. II

Dodatni podatki: Ni podatkov

15. ZAKONSKO PREDPISANE INFORMACIJE

Oznaka snovi/pripravka:

LAHKO VNETLJIVO

Vsebuje nevarne snovi: etanol

R stavki:

11 Lahko vnetljivo.

S stavki:

- 9 Posodo hraniti na dobro prezračevanem mestu.
- 16 Hraniti ločeno od virov vžiga - ne kaditi.
- 37 Nositi primerne zaščitne rokavice.
- 51 Uporabljati le v dobro prezračevanih prostorih.
- 60 Snov/pripravek in embalažo odstraniti kot nevarni odpadek.

Posebnosti označevanja: Ni podatkov

Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za zmes

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008

Zakon o kemikalijah (Ur.l. RS, št. 110/2003, 47/2004, 16/2008)

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur.l. RS, št. 35/2005, 54/2007)

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur.l. RS, št. 67/2005, 137/2006)

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur.l. RS, št. 34/2008)

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS, št. 84/2006, 106/2006, 110/2007)

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur.l. RS, št. 9/2007)

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur.l. RS, št. 100/2001, 39/2005, 53/2007)

16. DRUGI PODATKI

Seznam R stavkov iz varnostnega lista:

11 Lahko vnetljivo.

36 Draži oči.

66 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.

67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.

Nasveti o usposabljanju: Ni podatkov

Priporočene omejitve uporabe: Ni podatkov

Viri za izdelavo varnostnega lista: Linx Red food grade ink 6100 (FDA-Type) (Datum izdaje: 09.05.2009)

Spremembe varnostnega lista: Ni podatkov

Podatki v varnostnem listu temeljijo na našem znanju ter dosegljivih informacijah. Varnostni list označuje izdelek in zanj predpisane varnostne ukrepe. Varnostni list ne zagotavlja kvalitete izdelka. Pravna ali fizična oseba, ki daje kemikalijo v promet, ne odgovarja za morebitno nepravilno uporabo le te in nastale posledice.